

STAPHYLOCOCCUS AUREUS SASTOPAMĪBA CŪKU KAUTUVĒS

OCCURRENCE OF STAPHYLOCOCCUS AUREUS IN PIG SLAUGHTERHOUSES

Meldra Ivbule¹, Anda Valdovska²

¹Pārtikas un veterinārais dienests, Latvija; Food and Veterinary Service, Latvia

²LLU Veterinārmedicīnas fakultāte, Latvija, Faculty of Veterinary Medicine LUA, Latvia

Meldra.Ivbule@pvd.gov.lv

IEVADS. Stafilokoki ir plaši izplatīti vides mikroorganismi un ir dzīvnieku un cilvēku ādas mikrofloras dabiska sastāvdaļa. Tie ir izturīgi pret izžūšanu un apkārtējā vidē saglabājas mēnešiem ilgi. *S. aureus* īpatnība veidot rezistenci pret dažādiem antibiotiku veidiem vienlaicīgi ir viens no iemesliem infekciju plašiem uzliesmojumiem un izplatībai. Lauksaimniecības sektors, it īpaši cūkkopība, kur pēdējos gados pēc ES valstu datiem *S. aureus* sastopamība pieaug, ir viena no sfērām, kas veicina mikroorganismu antibiotiku rezistences pieaugumu.

S. aureus ir viens no biežāk sastopamajiem pārtikas toksikoinfekciju ierosinātājiem, kas izraisa gastroenterītu, kā arī mīksto audu infekcijas un septiskus procesus pacientiem slimnīcās pēcoperāciju nodaļās. Kaušanas procesā var notikt liemeņu kontaminācija un personāla inficēšanās no dzīvniekiem, kas ir *S. aureus* nēsātāji. Pētījuma mērķis bija noteikt *S. aureus* izplatību cūku kautuvēs.

MATERIĀLS UN METODIKA. Paraugi tika iegūti no četrām kautuvēm ar dažādu kaušanas jaudu. Divās kautuvēs kaušanas jauda bija zema (15-20 cūkas dienā), bet otrās divās kautuvēs - augsta kaušanas jauda (100-300 cūkas dienā). Kautuvēs atsarošanu veica divējādi – ar plaucēšanas un svilināšanas palīdzību. Tika iegūti 23 vides paraugi, 100 – nazālie un rektālie paraugi pirms atsarošanas un 80 paraugi no liemeņiem pēc liemeņu pēdējās skalošanas ar ūdeni. Mikrobioloģiskie gaisa paraugi iegūti, izmantojot Koha sedimentācijas metodi. *S. aureus* izolēšana un identificēšana tika veikta ar mikrobioloģiskajām un molekulārbioloģiskajām metodēm.

REZULTĀTI. *S. aureus* tika konstatēts 55% nazālajos un 48% rektālajos paraugos. *S. aureus* sastopamība cūku paraugos pirms atsarošanas variē no 40-88%, bet liemeņos no 5%-28%. Tika novērota tendence kautuvēs: jo lielāka kaušanas jauda, jo lielāka liemeņu kontaminācija ar *S. aureus*. 15.5% gadījumu *S. aureus* tika konstatēts cūku liemeņu paraugos, kam veikta atsarošana ar plaucēšanu, bet tikai 3% liemeņu, kam atsarošana veikta ar svilināšanu. Tikai divos vides paraugos tika konstatēts *S. aureus* (n=23) – plaucēšanas vannas paraugā no kautuves ar zemu kaušanas jaudu un eviscerācijas zonas grīdas paraugā no kautuves ar augstu kaušanas jaudu.

SECINĀJUMI.

1. Ievērojot HACCAP principus, kautuvēs ir iespējams samazināt liemeņu un vides kontamināciju ar *S. aureus* no cūkām, kas ir *S. aureus* nēsātājas.
2. *S. aureus* biežāk sastopams liemeņos, kam atsarošana veikta ar plaucēšanas metodi.